

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

X évfolyam.

FIUME, szombat 1913. május 17.

100. szám

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3, 1 em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt) 400.

Felölös szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

Szemlélődés.

Rend Albániában. — Az angol-német közle-
lés. — A világbéke érdekében. — Had-
ügyi kiadások. — A fuzió. — A választóke-
rület beosztása. — A közigazgatás reform-
ja. — Balkán érdekeink. — Osztrák tőke
Kinában. — A háboru borzalmai.

Az ünnepek alatt nem történt nagyobb
jelentőségű politikai esemény. Tegnap már
bevonultak az európai államok partraszállí-
tott, csekélyszámu csapatai Szkutariba és
elfoglalták a várost addig is, amíg az albán
antonóm kormány azt átveheti Rend lesz
Albániában, mert az európai nagyhatalmak
fogják arról gondoskodni, hogy ott rende-
zett állapotok jöjjenek létre. Megállapod-
nak a fejedelmi személyben és az albán al-
kotmány alapelveiben. Mindenesetre nagy-
on örvendetes fordulat és Magyarorszá-
gon mindenki el van telve az örömmel afe-
lett, hogy beláthatatlan végű háborus bo-
nyodalomba bele nem keveredtünk.

Május huszonegyedikén lesz Potsdam-
ban Viktória porosz királyi hercegnőnek, a
német császár egyetlen leányának menyeg-
zője Ernő Agost cumberlandi herceggel. A
császárléány esküvője igen fényes lesz és a
vendégek között ott lesznek: az orosz cár,
az angol király és Ferenc Ferdinánd trón-
örökös, aki a mi királyunkat fogja Potsdam-
ban képviselni és az összes német fejedel-
mek. A császár leányának menyegzőjén te-
hát az uralkodóknak olyan töneges felvo-

„A Tengerpart“ tárcája

Tévedés.

— Asszonyom kéreti Raoul urat, szí-
veskedjék várakozni. Asszonyom a manikür-
jével van s azt az utasítást adta, ha Raoul ur
jön, kérjem, hogy várjon.

Raoul egy kézmozdulattal elbocsátotta
a komornát s aztán elégtelen nézegette ma-
gát a tükörben. Igazán csinos fiú volt, sá-
padt érdekes arcával, piros, élveteg ajkai-
val a selymes sötét bajusz alatt. Elly ked-
veskedve „kis kölykömnek“ nevezte és ép-
pen lusta gráciája miatt szerette. S milyen
pompásan ideillik e selymes puha, rokokó
keretbe, ő, a szép kis mári, ki a vén potro-
hos tábornok szerelmét pótolja. Amaz fizet-
és őt szeretik. Mert a „kis kölyköm“ bár-
mily elragadó is, szegény mint a templom
egere. Pedig Elly csak legutóbb mondta:
Óriási kedvem volna egy antik szekrényre!
Száz arany az ára s Bourbier papa sosem
fogja megvásárolni. Sosem volna lelke száz
aranyat más szekrénybe dugni, mint az
övébe. Képzeld, egy autóval lepott meg.

Ah, milyen boszantó, hogy nem bír az-
zal a két bankjeggyel, amelyeket oly elő-
kelő mozdulattal adna oda szép kedvesének.
Egyszerre meglepődött. Egy tárcát pill-
lantott meg a kandalló előtt, egy duzzadt
tárcát, amely bizony nem Elly tulajdona. A

nulás fog megtörténni, amilyenre alig volt
példa. Legérdekesebb, hogy az angol király
személyesen jelenik meg az esküvőn Ekla-
táns bizonyítéka ez annak, hogy a német-
angol feszültség megszűnt. Az angol-német
közlekedés háritotta el legutóbb a Szkutari
miatt fenyegető háboru rémét is. A német
birodalom a monarkiát Anglia Oroszorszá-
got nem engedte verekedni és ezért végződ-
tek a nagy izgalmak végre is békés mag-
egyeződésben, a világpolitika megenyhülésé-
nek allegóriája pedig a potsdami békeme-
nyegző lesz.

Németország evangélikus lelkészei ha-
talmatlan felhívást intéztek az egész németiség
evangélikus egyházi hatóságaihoz, theoló-
gusaihoz és papjaihoz, amelyben állást fog-
laltak az állig fölfegyverezett hamis világ-
béke mindinkább nyomasztó terhei ellen.
Azt követelik a keresztény népek keresztény
kulturájától, hogy igazi erkölcsi áldozatot
hozzon, hogy levetkőzze a harcias dicsvá-
gyat, eldobja magától az erőszakos hódítá-
sok gondolatát és olyan nemzetközi jogvi-
szonyokat teremtsen amelyek teljesen föl-
legessé tegyék az erőszakosság hatalmi esz-
közeit: a fegyvereket. A felhívás azzal zá-
rul, hogy lelkiismereti kötelességévé teszi
minden evangélikus papi embernek, hogy
missziója egyik legfontosabb részének tart-
sa írásban és szóban küzdeni minden embe-
rek és népek nagy, közös testvériségéért és
általános és végleges fegyverkezésért.

Hogy mennyi sok kincset pusztít vilá-
gszerte a militarizmus, azt akkor látjuk leg-
jobban, ha áttekintjük a nagy államok had-

mint reszkető ujjai felnyitotta, néhány
üzleti levelet és névjegyeket talált benne
Bourbier papa nevére, a bankjegyretszben
pedig négy darab szép kékhasu ezres bank-
kó pihent. Habozás nélkül kiemelt két darab
ezrest s a tárcát visszalökte egy karosszék
alá. Elly belépett.

— Képzeld szívem, milyen boszuság!
Francois papa elvisz ebédelni!

Raoul arca lángvörös lett, annyira,
hogy még Ellynek is föltűnt s azonnal rá is
támadt.

— Honnan jössz? Miért vagy ilyen vö-
rös? Milyen új illatszert érzek rajtad? Vi-
gyázz, meg ne csalj! Sosem bocsátanám
meg! Ne feledd kis kölyköm, hogy te vagy
az életem napsugara, szükségem van sze-
meid mosolyára, ajkad esőkjára, csak akkor
élek, ha mellettem vagy s egész fényüzésem
odavetném, hogy a tied maradjak.

— De szívem — ellenkezett Raoul —
egyszer mégis eljő a nap, mikor...

— Biztosan eljő. Üzleti világban élsz és
a te tehetségeddel lehetetlen, hogy egy nap
fényes karriert ne csinálj!

Raoul szívére vonta a bájos szőke fe-
jecskét és mámorosan szivtam a selymes
hajfürtök reszegtő illatát.

— Nem szabad azt hinned, hogy ma
koldus vagyok. Megesik, hogy olykor kitü-
nő üzleteket kötök. Felséges szímatom van.
— Szegény kis kölyköm.

ügyi kiadásainak kimutatását. A „Quarter-
ly Review“ egyik utóbbi száma érdekes cik-
ket közöl a fegyverkezésről és ebben a cikk-
ben a következő kimutatást adja a legna-
gyobb katonai hatalmak szárazföldi és ten-
geri hadügyi kiadásairól:

Ausztria-Magyarorsz.	907,250.000	29.90
Franciaország	1.164,300.000	29.70
Német birodalom	1.531,225.000	23.70
Angolország	1.576,075.000	34.20
Olaszország	534,350.000	14.90
Japán	409,875.000	7.40
Oroszország	1.414,000.000	8.50
Egyesült-Államok	1.383,050.000	14.90

Ez összesen 9 milliárdot tesz ki kerek
összegben. Ha ehhez még hozzászámítjuk a
kisebb államok hadügyi kiadásait, legalább
is tíz milliárdnyi összeget kapunk. És ez a
rengeteg kiadás rohamosan emelkedik. Nem
kell messze mennünk, megtaláljuk a példát
ittthon, ahol még egy éve sincs, hogy óriási
mértékben emelték a hadügyi kiadásokat és
már is újabb emelésre készülnek. Francia-
ország a két éves szolgálati időt hárcmra
akarja fölemelni és ennek első költségére
300 milliót követel a kormány a parlament-
től. A német birodalomban a hadügyi refor-
mok első költsége kerek egy milliárd lesz.
Az olasz kormány 200 milliót akar hadi flot-
tája gyarapítására fordítani.

Az ellenzék vezérei nagyban tanácsko-
znak az elenzéki pártok fuziójáról. Hogy lét-
rejön-e vagy sem, ezekben a napokban fog
eldőlni! A főcél most az, hogy a két függet-
lenségi párt egyesüljön és magába olvassza
a pártonkívüli függetlenségeket is. Ez az

— Nem szeretem, ha sajnálnak, annál
kevésbé, mert nem vagyok szánalomra
méltó. Ide hallgass! Tegnap említetted,
hogy kedved volna egy antik szekrényre...

— Igen. Nos?

— Nos — és Raoul kihuzta zsebéből a
két összehajtott ezres bankjegyet — ime a
száz arany, szívem, vásárolj meg a szek-
rényt... Nos, mit szölsz? Nem is örülsz?

— Dehogyan nem, nagyon... De... pénzt
fogadjak el, tőled...

— Jó szíveddel adom!

— Tudom, de...

Elly a két bankjegyet fiókjába zárta,
aztán duzzogó arccal csókra nyujtá homlo-
kát:

— Köszönöm!

Hidegség szállt közéjük. Elly arra gon-
dolt, hogy Raoul éppen úgy nyujtotta át a
pénzt, mint Francois papa szokta s hogy
talán egy napon ő is olyan kövér és utála-
tos lesz, mint amaz. Aztán meg miként ju-
tott e pénzhez, talán asszonytól ered...

— Nem akarlak elküldeni, de Francois
papa minden percen jöhet...

Mikor látlak viszont?

— Nemsokára. Majd irok.

— Holnap?

— Nem tudom, most nagyon sok a dol-
gom.

S Raoul távozása után szinte örömmel
üdvözölte Francois papa érkezését. Ez utó-

egyesülési akció azonban igen szövevényes és bonyodalmas dolog és tele van apró kulisszamögötti eseménnyel. Sok mindeféle híresztelés van ugyan róla forgalomban, de mindez még korai. Ugy mondják, hogy a függetlenségi pártok különböző árnyalataiból eddig hetvenhárom képviselő írta alá az egységes függetlenségi párt gondolatát.

A választókerületek beosztásának előkészítéséhez szükséges statisztikai adatok már együtt vannak, de a munkálatok oly sokáig húzódnak, hogy egyhamar a javaslat benyújtásáról szó sem lehet. Hogy miképp tervezik ezt az új beosztást, még nem tudni, de hire jár, hogy a városi kerületek számát nem fogják növelni. Pedig amikor a választójogi javaslatot tárgyalták, fennen hirdették hogy elég kerületben lesz titkos szavazás, ha megszaporodnak a városok fejlődése folytán a városi kerületek. A városi polgárságnak megadták a titkos szavazás jogát, de mindjárt elvették a lehetőségét annak, hogy kellő számú képviselővel védhesse érdekeit a parlamentben.

A városok fejlesztéséről szóló 1912. évi LVIII. törvények utasította a belügyminisztert, hogy két éven belül a városok szervezéséről, közigazgatásáról és háztartásáról, valamint a városi rendőrségnek országos rendezéséről törvényjavaslatot terjesszen elő. Az új városi törvény elkerülhetlenné fogja tenni az új községi törvény megalkotását, a városi és községi közigazgatás megreformálását pedig előreláthatóan rövid időn belül követni fogja a vármegyei közigazgatásnak modern alapon való újjászervezése is. Hogy a nagy fontosságú törvényjavaslatot mennél alaposabban előkészíthesse és hogy az alkotandó törvények a gyakorlati közigazgatás szükségleteit mennyel tökéletesebben kielégítsék, elhatározta a belügyminiszter, hogy a minisztérium kebeléből bizottságokat fog kiküldeni, amelyek a törvényszerkesztési előmunkalathoz szükséges adatokat és ismereteket a helyszínén való közvetlen tapasztalat utánján fogják megszerezni.

Szerbiával újra tárgyalni kezdünk a kereskedelmi szerződések revíziójáról. A revízió eszméjének győzelme azon fölfogás fölül kerekedett, mely gazdasági téren hiszi kiegyenlíthetőnek a politikai ellentétet. A szerb lapok azt írják, hogy Ausztria és Magyarországnak Montenegró irányá-

ban tanúsított viselkedése a szerb piac elvesztését fogja maga után vonni.

Angol pénzügyi körökben nagy izgatottságot kelt, hogy a kínai kormány egy osztrák pénzesoporttal 3,500.000 font sterling kölcsönre megállapodást létesített. Ez a kölcsön összefüggésben van a kínai kormány ügyrendeléseivel és a francia kormány közvetítésével jött létre, amiben Franciaországot vezeti a bosszu.

A londoni „Daily News“-ben egy angol ügyvéd összeállította a balkáni háboruban elesett török katonák statisztikáját. Ebből a számszavú összeállításból kiderült, hogy a halottak száma meghaladja a kétszázezeret. A háboru azonban a katonákon kívül más emberáldozatot is követelt. Gondoljunk csak arra a sok ezer asszonyra, leányra, agg emberre és gyermekre, akik vad és kétségbeesett félelemben menekültek, amikor Macedóniát és Tráciát a szövetséges hadak elárastották. A szerencsétlen menekülők közül sokan futás közben pusztultak el, sok ember pedig Konstantinápolyban és Szalonikiben lelte halálát. Hátborzongató számadatok. Néhány hónap alatt kétszáz ezer ember vérzik el, az országuton, árkokban, tulszult kórházakban, néhány hónap alatt nincs család, amelynek ne lenne valakit siratnia, mennyi remény, boldogság, álom, jövő, vagyon pusztult el kétszáz ezer emberéleten kívül néhány hónap alatt. A törökök rettenetes veszteségéhez képest elenyésző esekélyesség mindaz a veszteség, mely az oszmán birodalmat a tizenkilencedik század folyamán lefolytatott valamennyi háborujában együttvéve érte. A halottakon kívül, mely kiheverhetetlen gazdasági veszteségnek, erővesztésnek számít az a százötvenezer ember, akiket a bolgárok, szerbek, montenegróiak és görögök hadifogolyként őriznek. És azoknak a száma, akik járványos betegségek áldozatai lettek, az uton összeestek, megfagytak, elvesztek, vagy éhenhaltak? Ez a háboru! Egy generáció dőlt ki Törökországban. Mint a fergeg a vetést, úgy tiporta el a háboru az oszmán birodalom egészséges munkabíró fiatalágát!

Ujdonságok.

—«O»—

Nikita leánya Fiumében. Ma délután 2 órakor a Pannonia gőzessel Cattaróból Fiuméba érkezett Milica hercegnő, Nikolajevic Péter nagyherceg neje, aki hosszabb cettinjei tartózkodás után ma utazik vissza Bécsbe. A hercegnőt Kotzebue tábornok uti-marsall kíséri.

Városi ügyek. A városi képviselőtestület nem tart ülést ezen a héten, minthogy Vio Ferenc dr. polgármester elutazott a kopenhágai nemzetközi tengerjogi kongresszusra, az első alpolgármester szintén távol van, a másodalpolgármester pedig Desepi ülnökkel Budapesten tartózkodik, ahol néhány fiúmei ügy mielőbbi elintézése érdekében járnak el a minisztériumokban.

A városi iskolaszék hétfőn, május 19-én este fél hétkor ülést tart.

Holnap, szombaton este hat órakor a városi közegészségügyi bizottság fog ülést tartani.

Kinevezés. Wickenburg István gróf v. b. t. t. kormányzó, mint a tengerészeti hatóság elnöke, Mazser Ferenc és Rogies Pál révszolgákat révaltisztekké nevezte ki.

Prodam Guido vizi repülőgépen. Budapestről jelentik: Prodam Guido elutazott

Párisba, hogy a hydroplánok kezelését elsajátítsa s letegye a hydroplán-pilóta vizsgát.

Térzene. A városi zenekar ma, pénteken este fél kilenckor hangversenyt a Daute-téren a következő műsorral:

1. Bolzoni — Induló.
2. Herold — A „Zampa“ op. szinfóniája
3. Verdi — A „Traviata“ op. ábrándja.
4. Leoncavallo — „A Bajazók“ ábrándja
5. Sellenick — Indián induló.

Határrendőrség a magyar-horvát tengerparton. Zágrábról táviratozzák: A hivatalos Narodne Novine jelenti, hogy Susák, Cirkvenica, Novi, Zeng és Carlohago területén a tegnapi nappal életbeléptették a határrendőrséget.

A határrendőrség felállítását a már tulajdonképpen elharapódzott délszláv agitáció tettenézésére a tengerparti községekben a balkáni eseményekkel kapcsolatban már néhány álmellenes tüntetés volt s egyik esetben sem sikerült a tüntetőket elfogni és törvény elé állítani. A közeli horvát területek azonkívül ellepték a szerb politikai agitátorok, akik valóságos lázítják a lagosságot.

Lopják a dohányt. Tegnapi számunkban röviden hírt adtuk, hogy a pénzügyőrök két dohánygyári alkalmazottat épp akkor esiptek el, mikor nagymennyiségű cigarettát és dohányt akartak kicsempészni. Az eddigi adatok arra vallanak, hogy nagymérvű lopások történtek a dohánygyárban. Az esetről a következőkben tudósítunk:

Mint lapunk tegnapi számában megírtuk, a gyár igazgatósága elbocsátotta szolgálatából Tiblias Mária munkásnőt. Tiblias Mária elbocsátásakor többek előtt azt mondta Bauer Vince aligazgatónak, hogy ne ölt, a beteget, hanem a tolvajokat esapják el. A pénzügyőrök előtt Tiblias Mária kijelentette, hogy a gyárban állandó cempészés folyik és felhívta figyelmüket Hervát Franasztales-műhelyvezetőre és Máhor Jenő asztalos munkásra. A pénzügyőrök figyelni kezdtek és szombaton délben csakugyan elcsipték Hervát, mikor lakásából egy nagyobb csomagot vitt el. Megvizsgálták és a csomagban cigarettákat és szivarokat találtak. Ezen az alapon nyomozni kezdtek és megállapították, hogy a dohánygyárban valóságos bünszövetkezet működik, amely hosszú idő óta lopja az állam dohányját. Történt ez a következőleg:

Hervát Franasztales műhelyvezetőnek a gyárban van lakása. A lakásból külön kijárat van a Via Manzonira. Hervát összejátszott Máhor Jenő asztalos munkással, a kinek felesége a szivarka- és dohányesomagos osztályban munkafelügyelő. Máhorné könnyű módon jutott a dohányhoz, csak el kellett emelni a becsomagolt cigarettákat és szivarokat. Máhorné Donoszlávia Julia seprőnő útján állandóan küldöztette a csomagokat az asztalos műhelybe, ahol ezeket a férje vette át. Tőle viszont Hervát vette őrizetbe, aki lakásában rejtette el a becses holmit. Innen természetesen már könnyű volt a lopott jószágot az utcára juttatni, hiszen Hervát lakásának ajtajában nem áll sem ór, sem pénzügyőr.

A gyanúsítottak lakásain megtartott vizsgálat alkalmával nagy mennyiségű cigarettát és szivart találtak. A pénzügyőség a maga hatáskörében, cempészésért, 1000 korona pénzbüntetésre ítélte a társaságot, amit ezek nyomban le is fizettek. Nyilvánvaló, hogy mikor egyszerű munkások minden fájdalom nélkül fizethetnek 1000 koronát, akkor ez a pénz nem a rendes keresetből került ki. Bégen feltűnt egyébként az is, hogy Máhorné és Doroszlávia Julia állandóan a legegészségtelenebb ruhákban jártak, ami szintén nem telik a fizetésből. A fináncok az aktákat áttették a Budapesti székelő m. kir. dohányjövédéki közpouthoz, de jelentést tettek a gyár igazgatóságának is.

A jelentést — miután Termatsits Kálmán igazgató hivatalos ügyben Hollandiában van, ahonnan csak 26-ika körül tér vissza — Bauer Vince aligazgató vette át. Ez szombaton történt és ma pénteken a quartett még mindig dolgozik, ellenük sem-

bi azonban zavart-ijedt arccal rontott be:

— Igen kellemetlen dolog történt. Nem találtál semmit?

— Semmit!

— Pedig itt nálad vesztettem el a tárcám. Négyezer frank volt benne.

— Nálam? Talán azt hiszed, én esentem el?

— Bolond vagy! A dolog igazán kellemetlen. De talán keresnénk?

Meg is találták. Am kétezer frank hiányzott belőle.

— Benne volt, biztosan tudom. Két hosszan összehajtott bankjegy...

Elly arca egyszerre mámoros diadalragyogásává vált. Hirtelen mindent megértett és igen elégedett volt. Így már pompás. Az antik szekrényt mégis e potrohos ember pénzéből fogja megvásárolni. S szívét előntötte a gyöngédség Raoul iránt. Tolvajjá lett, érette!

— Bizton a komornám lopta el. Holnap kidobom — szölt Francois papához. — De menjen át a szalonba. Rögtön utána jövök.

Elly hirtelenében leült kis íróasztala elé és egy illatos levélpapírra a következő sorokat firkantotta:

— Imádtam Raoulom, holnap jó korán jőjj! Az imént szórakozottam, hidegnek látszhattam, bocsáss meg, tévedés volt... rosszul ítéletek meg!

Max Fournier.

miféle eljárást nem indítottak. E miatt a munkásság körében igen nagy a nyugtalanság, nem tudják a dolgot mire vélni és azt beszélnek, hogy inkább sztrájkba lépnek, sem hogy ilyen váddal illetett emberekkel együtt dolgozzanak.

— **Kéry Pál Abbáziában.** Kéry Pál, az Est kitűnő munkatársa, aki most tért vissza a balkán harctérről, tegnap Abbáziába érkezett. Kéry két hétig maradt Abbáziában, ahol lapja számára cikksorozatban fel dolgozza balkáni élményeit.

— **A fiumei révbiztos.** Egy fővárosi lap szövé teszi, hogy a fiumei révbiztosi állásra, a magyar pályázók mellőzésével egy Forempoher nevű tuzló nagyhorvát érzelmi buccari-i kapitányt neveztek ki, aki egy kukkot sem tud magyarul. A hír valódiságáról még nem tudunk meggyőződni, de ha igaz, akkor bizony nagyon rosszul van. Tengerészetünknek elég horvát van már, éppen ideje volna, hogy az újabb állásokat magyarokkal töltsék be.

— **A kikötőből.** Máj. 16. É r k e z e t t : Abbazia osztrák gőzös Konstantinápolyból, 2036 bál dohánynyal, 1489 zsák magnessittel, 270 zsák valloneával, 199 hordó fűgével, 656 üres zsákkal, 30 hordó cognac-kal, 55 hordó borral és 10 tonna vegyes áruval; Kassa magyar gőzös Valenciából, 500 zsák rizsszel, 60 zsák paprikával, 800 zsák cementtel, 1106 zsák raphiával, 492 zsák kénnel, 51 láda narancssal, 500 láda olajjal;

Indult: Deák magyar gőzös Antwerpenbe, 850 tonna magnessittel, 520 tonna cukorral és 30 tonna fával; Fausto Cosulich osztrák gőzös Triesztbe, 600 bál gyapottal.

— **Mayer Rezső megkerült.** Jelentették a minap, hogy Mayer Rezső volt újvidéki földbirtokos, aki az utóbbi időben Abbáziában tartózkodott eltűnt s hogy 200 korona jutalmat tűztek ki annak, aki hirt ad róla. Mayer Rezső, akiről azt hitték, hogy öngyilkos lett, tegnap megkerült. Amikor rátaláltak, javában ábrándozott a vörös domácsi mellett. Esze ágában sem volt meghalni, csak mulatni akart egy kicsit. Most már megint a strandon járkal az öreg Mayer s rézgeti a röpökdő sírályokat.

— **Zenei összejövetel.** A Hangverseny-Egyesület értesíti tgyait, hogy szombaton, május 17-én este félkilenckor zenei összejövetellez az új egyleti helyiségekben (Via della Ruota 2. sz. I. em.

— **Az elbocsátott „tabacchina“ ügye.** Írtunk már tegnap Tiblias Mária dohánygyári munkásnőről, akit elbocsátottak a gyárból, mivel a gyár orvosa azt mondta, hogy szimulál, mert nincs kedve a munkához. Az igazgatóság ez ügyvel kapcsolatban közli, hogy Tiblias Mária elbocsátásának nem ez volt az oka. Az asszony több ízben néhány napon keresztül elmaradt, a nélkül, hogy ennek akát bejelentette volna. Most legkésőbb szintén pár napon át nem volt a gyárban s amikor ismét megjelent, azt mondta, hogy beteg. Holtsabeck orvos megvizsgálta és megállapította, hogy egészséges. Tiblias Mária emiatt durván megsértette az orvost. Erre elrendelték elbocsátását.

— **Üngyilkossági kísérlet.** Biriavec István 40 éves cantridai lakos tegnap este vascsorájának elfogyasztása után revolverrel halántékra lötte magát. A mentők beszállították a kórházba, ahol az orvosok azonnal megoperálták. Állapota nem súlyos. Állítólag családi bajok miatt akart megválni életétől.

— **Egy óceánjáró vízrebocsátása.** Belást-ból jelentik, hogy ott a mult csütörtökön avatták föl a Pacific Steam Navigation Company új óceánjáró hajóját, az Andes-t. A 15.300 tonnás óriás a délamerikai hajózás szolgálatában áll. Különlegessége az óriási jegeskamra, amelyben fagyasztott húst fognak szállítani Angliába. Az utasok részére fontartott osztályok a legmodernebb kényelemmel és fényűzéssel vannak felszerelve. Az első osztályon három kabinból álló luxus apartament-ok vannak, szalonnal, hálószobával és fürdőszobával. A nagy társalgóterem mellett külön gyermekszalont rendeznek be. A második és harmadik osztály szin-

tén nagy gonddal készült. A hajó Southampton-ból fog első útjára indulni szeptember 26-án. A modern technika e remek alkotása amelyet a Royal Mail Steam Packet Co., gyorsított délamerikai járataira fognak alkalmazni, a Harland és Wolf Ltd. hajóépítő cég belfasti gyárában készült.

— **Mégis lopott.** Misur Márk 21 éves dalmát fiatalembert — mint megirtuk — tegnapelőtt egy detektiv bekísérte a rendőrségre, mert hetek óta figyelték s megállapították, hogy munkátlansága mellett költekezik és elegánsan öltözködik. Tegnap a rendőrség szabadonbocsátotta, mert semmit sem tudtak megállapítani róla. Néhány óra mulva azonban ismét letartóztatták mert a trieszti rendőrség azt az információt küldte, hogy Misur egy csomó lopást követett el Triesztben.

— **Egy magyar hajó balesete.** Konstantinápolyból táviratozzák, hogy Vodoneos kikötő közelében egy orosz hajó nekiment az Atlantica hajóstársaság „Szerényi“ gőzösének, amelyet erősem megrongált. A Szerényi“ gőzös személyzetéből senkisé sem sérült meg. Az összeütközést az orosz hajó hibás manőverezése okozta.

Egy újabb távirati értesítés szerint az orosz hajó a Woronzow nevet viseli. Az összeütközés úgy történt, hogy a befelé haladó orosz hajó rosszul manőverezett s orrával nekiment a Szerényi gőzös hátulsó részének, amely súlyosan megsérült. A nemzetközi tengerjog értelmében az orosz hajót lefoglalták.

— **Letartóztatott dalmát joghallgatók.** Spalatóból jelentik: A politikai hatóságok rendeletére tegnap házkutatást tartottak Ujevics és Bartolika joghallgatókval, akiket a házkutatás után letartóztatták.

— **A beteg kivándorlók.** Az Egyesült-Államok kormánya mindjobban szigorítja a rendszabályokat, hogy megnehezítse a nem kívánatos elemek bevándorlását. Most ismét újabb törvényt fogadott el a washingtoni képviselőház, amely minden egyes esetben 200 korona pénzbírsággal sújtja azt a hajóstársaságot, amely beteg külföldieket Amerikába szállít.

— **Tengerészjelöltek felvétele.** A hivatalos lap jelenti, hogy a haditengerészetbe az 1913. évben körülbelül 60 tengerészjelölt kerül felvételre. A tengerészjelöltek, tengerészhadapródok és a tiszti vizsga letétele után a tiszti korban beállott megüresedések mérve szerint tengerésztisztekké válnak.

— **Kinozták a lovaikat.** A rendőrség eljárást indított a Padoani-cég Scalembra Erazmus és Drenik József nevű kocsisai ellen, akik lovaikat kinozták. Az egyik rúgta üttötte a lovaikat, amelyek a tulterhelt kocsi alatt nem bírtak megindulni.

— **Kereskedők veszedelme.** A kereskedőkre nézve igen káros jogot nyert most a kereskedelemügyi kormánytól Bihar megye, amelynek példáját, ha most, amikor a vármegyék pénzügyi helyzete tudvalevően a legközelebb, követni fogják a többi vármegyék is, súlyos megterhelést fog jelenteni a kereskedelem számára. Arról van szó, hogy a vármegye területén lévő vasuti állomásokon fel- és leadott áruk után csak Nyitra vármegyének engedélyezték, most azonban Bihar vármegyének kérelmére szintén megadták ezt a jogot. Biharvármegye kérelmét azzal okolta meg, hogy a vámszedésből eredő jövedelmet előnyösen használhatná fel a megye közutainak építésére, javítására és fentartására. Beöthy László kereskedelemügyi miniszter most intézte el a kérelmet és a vámszedési jogot husz évre megadta. Eddig azonban, dacára annak, hogy Nyitra vármegye is kapott erre enge-

délyt, a vámszedési jog gyakorlására vonatkozóan semmiféle tapasztalat sincs, amely utmutatással szolgálhatna arra, hogy milyen áruk után mennyi vámmilleték volna szedhető. Eppen ezért a vámszedési jog ügyében Fráter Barna, Bihar vármegye alispánjának elnöklété alatt jövő hétfőn, május 19-én nagy értekezlet lesz Nagyváradon amelyen résztvesznek majd a Máv. igazgatóságának és a kolozsvári, aradi és debreceni üzletvezetőségek kiküldöttei is. Amennyiben ezen az értekezleten létrejön a megállapodás, akkor Bihar vármegye a területén lévő hatvanhét vasuti állomáson május 20-án kezdődik a vámszedés. A vármegyében úgy számítják, hogy a vámszedési jog évenként körülbelül százkilencvenezer koronát fog jövedelmezni. Ebből is látható, hogy itt a kereskedelem újabb súlyos megterheléséről van szó. Eppen ezért szükségesnek tartanók, hogy a kereskedelem érdekeinek megoltalmazására hivatott egyesületek ennek az új vámszedési jognak az ügyét komoly megfontolás tárgyává tennék és idejében megtennék a szükséges lépéseket arra, hogy a vármegyék vámszedési joga ne általánosíttassék az egész országban, amire pedig most és Bihar után minden eshetőség meg van.

— **Magyar színészet Fiumében és Abbáziában.** E cím alatt a fővárosi lapokban ez a hír jelent meg: A magyar színészet Fiumében tudvalevően meglehetősen válságba jutott, mert Polgár Károly színigazgató társulata már három év óta nem kap alkalmas helyet a magyar előadások számára. Polgár színigazgató most Fiuméba érkezett, felkereste a városi hatóságot és előadta, hogy bérelt Németországban egy összerakható színházat, amely 1500 ember befogadására alkalmas és megfelelő telken rövid idő alatt felállítható. A színigazgató kérését kedvezően intézték el és a színházat vagy a polgári fiúiskola hatalmas udvarán, vagy egy nagyobb téren fogják felállítani. Polgár Abbáziában is járt, ahol a fürdőigazgatótól engedélyt kapott arra, hogy a fiumei szegzőn végeztével Abbáziában is tarthat több magyarnyelvű előadást.

E híradás valószínűleg téves, mert mi úgy tudjuk, hogy Polgár kérvényét nem intézték el kedvezően. Polgár azzal ment el tőlünk, hogy az idén sem jönnek Fiuméba. Hogy már most mi alapja van a pesti lapok híreinek, azt mi nem tudhatjuk.

+ **A török beviteli vámok emelése.** A Matin jó forrásból szerzett értesülése szerint Törökország tekintettel pénzügyi helyzetére a nagyhatalmak hozzájárulását fogja kérni ahhoz, hogy a beviteli vámokat az érték 11 százalékáról 15 százalékra emelhesse. A hatalmak ezt a javaslatot valószínűleg el is fogadják, de ez alkalommal különböző reformokat fognak követelni. Különösen Franciaország szándékozik — Anglia és Olaszország segítségével hathatós védjegyvédelmet követelni.

— **Deák szálló kertjében, holnap este 8 órakor katonazene. Belépő díj 50 fillér.**

— **A Corso mozgófényképszínház ma esti új műsora a következő: Pathé Híradó. Amit a szív akar, dráma. Tartufini megtette a magáét, bohózat.**

x **Magyar ház a Lido.** A 20 szobás Guttman-penzió Lido Via Lazzaro Mocenigo 10. Velence s a Lido egyetlen magyar háza. Penzió 12—13 lira. Magyar konyha s személyzet.

x **Új fogtechnika.** Novák Rezső fogtechnikus műtermet nyitott a Corso 42. sz. alatt levő Mattiassi házban. Legújabb amerikai rendszerű munka. Modern hygiénia.

— Berlin-szálloda Budapesten. A főváros élete újból egy látványossággal lett gazdagabb. A Révay-utca 10. sz. a megnyitott a 140 díszesen berendezett szobából álló Berlin-szálló, melynek vezetését Winkler Ottó, az abbaziai Lederer-penzió volt igazgatója. a Royal nagyszálló volt titkára, a berlini Hotel Monopol volt igazgatója vette át, ami egymagában garancia a szálló előkelő szákszerű vezetésére.

TŐZSDE.

	Máj. 14 zárlat	Mai árf. 1 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hiteirészevény	827.—	825.25
Osztrák hiteirészevény	628.75	627.25
4%-os koronajáradék	82.70	82.30
Osztr.-magy. államvasut	725.50	723.—
Jelzálogbank	434.—	433.50
Leszámitelőbank	519.50	516.—
Hazai Bank	288.50	284.—
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	565.50	562.50
Rimamurányi	720.50	719.—
Salgótarjáni	773.—	770.—
Közuti Vasut	646.—	645.—
Városi Villamos	373.—	372.—
Adria	553.—	555.—
Déli Vasut	131.—	—
Magyar Cukoripar	2945.—	—
Rizsgyár	4100.—	—
Budapesti Gabonatőzsde. (50 kilogrammonként.)		
Buza áprilisra	—	—
Buza májusra	10.75	10.73
Buza októberre	11.47	11.42
Rozs 1913 áprilisra	—	—
Rozs októberre	9.58	9.53
Tengeri májusra	7.87	7.84
Tengeri júliusra	8.07	8.01
Zab áprilisra	—	—
Zab októberre	8.48	8.45
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hiteirészevény	628.—	626.50
Magyar hiteirészevény	823.—	823.—
Osztrák magyar államvasut	724.—	722.—
Déli Vasut	131.50	131.—
Alpesi	1000.—	997.—
Skoda	843.—	845.50
Osztr. koronajár.	31.—	—

Fiumei és trieszti értékek:

	Legutóbbi köté- sek átlagár.
Fiumei 4%-os kölcsönkötv.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	112.—
Litorale Bank és Takarékszövetk.	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indeficienter“ tengerhajóz.	500.—
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	140.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1100.—
Orient tengerhajózási társ.	1300.—
Ait. Forgalmi r. t. régi	1900.—
„uj	1800.—
Magyar Olajgyár	202.—
Austro-Americana	294.—
Navigazione Libera Triest	650.—
Osztrák Lloyd	582.—
Stabilimento Tecnico	9350.—
Ampelca Szeszpároló Rt.	440.—
I. Trieszti Rizsgyár	716.—
„Kerka“ dalmát vízművek r. t.	430.—
Spalato Portland Cement	399.—
Assicurazioni Generali Nap.	892.—
Riunione Adriatica	3400.—

—«0»—

LIDO PENSIO Abbazia ban

A Súdstrandon a legjobb magyar otthon.
Kérjünk prospektust (Budapestben a „Remi“ szálló portásánál is kapható.) Legmérsékletesebb árak Kötő konyha, gyönyörű szobák.

Telefon — Távirat.

—0—

Az ellenzék fuziója.

BUDAPEST, május 16. Károlyi Mihály gróf ma délelőtt Justh Gyulával tárgyalt, délután pedig Kossuthot és Polónyit keresi fel.

Ertsey nyilatkozata.

BUDAPEST, május 16. A Magyar Hirlap tegnapi száma egy állami szerződést közöl, mely egy 5 millió 900 ezer koronás birtokvételről szól és amelyen Ertsey Péter munkapárti képviselő mint tanu szerepel. Ertsey Az Est munkatársa előtt kijelentette, hogy ő csak mint ügyvéd vett részt az adásvételi ügylet lebonyolításában.

—0—

Öngyilkos ujságíró.

BUDAPEST, május 16. Csókai Mihály, a Karcagi Hirlap szerkesztő-tulajdonosa levelet irt a Magyar Távirati Irodának, melyben bejelentette, hogy tudósítói tisztéről lemond, mert lapja válságba jutott és anyagilag tünkre ment. A Távirati Iroda telefonon felhívta a karcagi rendőrséget, a honnan azt felelték, hogy Csókai ma reggel föbe lőtte magát és meghalt.

—«0»—

A negyedik büntárs.

BÉCS, máj. 16. Mikor a Jandrics testvéreket a Bravoura ügygyel kapcsolatban elfogták, a rendőrség bizalmas értesítést kapott, hogy egy ulánus-hadnagy is szövetségben van az árulókkal Keresték is, de a hadnagy gyorsan Grácba szökött, onnan pedig Triesztbe menekült. Mire a körözövelé Triesztbe érkezett, az áruló hadnagy már hajóra szállt és Kanada felé vitorlázott.

Hirtelen halál.

BUDAPEST, máj. 16. Az este a lipótvárosi kaszinóban rosszul lett és meghalt Sebestyén József dr. ügyvéd, aki valamikor Bánffy Dezső báró titkára volt. Sebestyén volt Schmittely Józsefnek, a Pesti Hirlap szerkesztőjének az ügyvédje abban a pörben, amit Lándor Tivadar, a Magyar Nemzet szerkesztője ellen indított.

—0—

Ada Kaleh birtokbavétele.

BÉCS, május 16. Ada-Kaleh birtokbavételéről az itteni török követ csak akkor szerzett értesülést, mikor a sziget Mudirja kedden Bécsbe érkezett. A sziget eddig a bécsi török követség fennhatósága alatt állott. A török követ értesítést küldött és kért a török kormánytól, feleletet azonban eddig nem kapott. Tegnapi a Mudir vissza utazott Ada-Kaleh szigetére.

—0—

Ada Kaleh körül.

BÉCS, máj. 16. A Neue Freie Presse mai száma Ada Kaleh annexiójával foglalkozik és azt fejtegeti, hogy a szigethez Magyarországnak semmi köze, azt csak az osztrák császár nevében lett volna szabad anektálni. A Presse jelzi, hogy a Reichsrath nem fogja a dolgot annyiban hagyni.

Felfedezett összeesküvés.

SANGHAI, május 16. Pekingben egy Juanschikkai ellen tervezett összeesküvés felfedezése miatt külön rendszabályokat léptettek életbe. Kedden egy pekingi kínai szállodában 11 embert, akiknek bomba és fegyver volt birtokában, letartóztattak. Tegnapi több személyt, közte egy asszonyt, a rögtönítélő bíróság ítélete alapján agyonlőttek.

Nász a Szögyény családban.

BERLIN, máj. 16. Szögyény-Marich László grófnak, a monarchia berlini nagykövetének leánya: Mária grófnő tegnap tartotta eljegyzését Somssich Géza gróffal.

Gyilkos betörő.

WIESBADEN, május 16. A Kaiser Friedrichstrassén tegnap egy rendőr észrevette, hogy az egyik házba egy betörő lopódzott. A ház tulajdonosával együtt üldözte a betörőt, aki a pincében huzta meg magát és lövöldözött a rendőrre. Egy golyó az uton összeesőült emberek egyikét halálosan találta, majd a ház tulajdonosát is megölte a betörő. Nagy csapat rendőr próbált behatolni a pincébe s mikor ez nem sikerült, a tűzoltóságot hívták. A tűzoltók viz alá akarták borítani a pincét és a betörő látva, hogy nincs menekülés, föbelőtte magát.

—«0»—

Titkos szerződés Mandsuriáról.

LONDON, május 16. A Daily Telegraph mai száma feltűnést keltő cikket közöl egy titkos szerződésről, amely Oroszország és Kína között Mandsuriára nézve létrejött. A szerződés értelmében a mongolok földje független állam lesz Urga fővárossal, önálló hadsereggel, amelyet orosz tisztiek fognak vezényelni. A határt a szerződés a Gobbi sivatagnál vonja meg, úgy hogy az új állam fél millió négyszög mérföldnyi területet foglal el.

Késik a béke.

BÉCS, máj. 16. Diplomáciai körökben aggodalommal szemlélik a béketárgyalások elhuzását, valamint Szerbia és Bulgária harciasságát. Biznak abban, hogy az ügy simán fog elintéződni, de ha ez nem következne be, a hatalmak minden körülmények között meg fogják akadályozni a két állam összeűt közését.

—«0»—

Tudja Ön már,
: hogy mi az :

ALGA?

Az ALGA egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható **csúzfájdalmak, fejfájás, fogfájás, kellemetlen szájszag, nátha, gége és mellhurutok, gyomorgyengeség, hányás, tengeri betegség és ájulás** ellen valamint használható a rossz levegőjű betegszobák levegőjének tisztántartására és bármely szoba levegőjének illatosítására.

Kapható kizárólag! **Budak D.** gyógyszerárában
VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

ABBAZIA

tegnap érkezett fürdővendégei:
(Hótes arrivés hier:)

Adler Ignác Budapest	Grosz
Czec András	Lodi
Dammann Max Hannover	Stefania
Daniluk Pál Zombor	Agram
Ditzen Ada Róma	Augusta
Désy Géza Budapest	Lido
Fried Márk Budapest	Grosz
Flesch Max Pozsony	Vestphal
Futsche Mária Pancsova	Herkules
Fényes Béla dr. Budapest	Palace
Friedmann Dezsőné	Breiner
Faragó Alfréd Budapest	V. Austria
Heb Ignás Debrecen	Securanst.
Harry Nieske Dresda	Palace
Hoffer Adolf Zürich	Stefania
Haltos Árminné Budapest	Bellevue
Jellinek Fritz Wien	Breiner
Jellinek Géza Szatmár	Securanst.
Kotoschka Vince Prága	Vestphal
Leitkam Sámuel Wien	Al Mare
Madercic Dusán Zágráb	Hausner
Macerata Umberto Trieszt	Antonienhof
Mikule Jaroslav Belohrad	Vestphal
Plachy B. Budapest	Palace
Popper Zsigmond Hamburg	Stefania
Spert Kató	Bellevue
Siebert Gyula Budapest	Palace
Szilasi Ferenc Budapest	Breiner
Scanavy dr. Wien	Stefania
Sadowsky Theodor Prága	Vestphal
Sule Antonia Prága	Vestphal
Spiegel Klára Budapest	Tochterheim
Trinks Zdenko Wien	Vrus
Takó József Szolnok	Securanst.
Varl Ludvig Poltschach	Schlosser
Virág Henrik Budapest	Stefania
Zierko Edward Krakko	Agram

CIRKVENICA.

Modern Penzió

Legajánlatosabb penzió a fürdő mellett. Gyönyörű tengeri kilátás. Kitűnő konyha, Mérsékelt árak.

A legajánlatosabb flumei szállók:

„Deák” szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia” szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Mindkét szállóban kitűnő konyha és arnyas kertek. Fajborok és kőbányai polgári sör.

Tulajdonos
Ederer-Burger Gyula.

CIRKVENICA.

Therapia pavillon.

Elsőrendű kávéház. Kitűnő italok fagylalt, hideg felvágott stb. Olcsó árak.

Hutter Ferencz

a fiumei De la Ville volt főpincére.

Tengeri fürdő Lusinpiccolo Cigale Strand-Hotel és Bellevue penzió - Cigale -

Minden kényelmet biztosító elsőrangú családi otthon. Magyar ház. Prospectus.

Hotel Slatina, Abbazia

A Slatina-fürdővel szemben a katonai gyógyház mellett. Előkelő családi ház. Szobák ellátással s anélkül, nag étterem, kert, magyar és francia konyha. Villanyvilágítás. Mérsékelt árak. Telefon 101. Tulajd. Lackner Fanny.

Catti György utoda

cs. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA

a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés a zonnai és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépítőszerek stb. sfb.

Grand Magazin alla Convenienza

NEMES HENRIK fióközlete

Fiume, Piazza Scarpa 4.

Férfi-, női-, gyermek fehérneműek, aljak bluzok, harisnyák, kézimunkák, kellékek, stb. stb. szolid, szabott árakon.

Katonai és egyenruházati cikkek gyári raktára. Legnagyobb és legjobb bevásárlási forrás.

Magyar vendéglő

FIUME

Riva Szápary 6. Telefon 11-49 szám. Elismert kitűnő magyar konyha. Tisztán kezelt fajborok. Allandóan frissen csapolt kőbányai sör.

Minden magyar itt találkozik!
Tengerre nyíló szobák olcsó áron.

APOLLO SZINHÁZ

Igazgató: TROPFAUER ÁRMIN

Via Alessandro Volta 6 (A De la Ville és az Imperial szálló közötti utcában).

Május 6-tól 31-ig

Szenzációs műsor!

Jaques Brown

a legjobb német tánckömikus.

Lónyai Annus

táncosnő

Palme Paula

soubrette

Steidler Franz

kömikus hasbeszélő

Mele Adrien

nemzetközi diseuse

Goltz Gisa

orosz táncosnő

Newsky kettős

angol táncakrobaták

Vajda Emma

magyar énekesnő

Orlozka Szidi

népdalénekesnő

Walden Grethe

művészi táncok

Szkecs

Kabaré szabad bemenettel.

Hattyu gőzmosóda

Fiume, Via Acquedotto 2 sz. (Kucich ház) ápril 1 fiókot nyitott a Via Goldoniban (a Dubravčić házban). Kifogástalan szép gallér, kezelő ing- függöny- és bluztisztítás klór nélkül. Gyors kiszolgálás. Telefon 9-88. Tisztelettel

Bredár Lajos.

Winhoffer Sándor

„Eintracht” vendéglője

Trieszt Via Coronico 15.

Magyar konyha. Magyar tulajdonos. Kitűnő, hamisítatlan italok. Jutányos árak.

Ujdonság

Tündér Harangok.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. Kovácsolt vas állványon 15 összehangolt, ezüst fémcsongóval van ellátva. Erős, szép kivitelben, verőkkel, tokkal, messző

ajándékkal együtt

csak 10 korona

Wagner a „Hangszer-Király” országszerte elismert elsőrendű hangszerárúházaiban Budapest, József-körút 15.

Övös: Figyeljünk jól a pontos címre és házszámra.

KÖZGAZDASÁG.

Vámtarifa, munkabér, kivándorlás.

Amerikai hír érkezik arról, hogy a hatalmas ipari trösztök urai a munkabér leszállításának tervével foglalkoznak, mintegy válaszul a törvényhozás első fórumának határozatára, hogy a vámtarifát az egész vonalon leszállítja. Ez a terv, ha keresztül lehet vinni, alkalmas arra, hogy a legszélesebb réteg bőrén demonstrálja — nem a nagy védővám üdvös hatását a munkabér alakulására, hanem a tröszt óriási hatalmát, melyet megtörni mindenkinek, aki a trösztön kívül van, egyformán érdeke. Később, ha az új vámtarifa életbe lép és a nagy ipar elveszíti monopolisztikus uralmát, bizonyos, hogy a mostani munkabért fizetni nem lesz képes. Ám a helyzet, legalább bizonyos mértékben változni fog akkor a fogyasztó javára is, mert az áresökkenés legtöbb fogyasztó cikkben ellensúlyozza némiképpen a kisebb munkabért. A keze munkájából élő munkás mégis rosszabb viszonyok közé kerül, ha a leszállított váma az európai ipar versenyét lehetővé teszi. A birtokos és lataber osztály az főleg, mely a tröszt hatálya megtörésének csakis hasznát látja. S ez a mi szempontunkból és minden ország szempontjából, mely az Egyesült-Államoknak emberanyaggal adózik, nagy jelentőségű. A munka és a munkabér nem fog oly nagy vonzóerőt gyakorolni az európai munkástömegekre, még akkor sem, ha a megélhetés előbbodása a munkabér kisebbedéséért némi kárpótlást nyújt. Mert aki pénzszerző céllal ment Amerikába, annak nem olesó élet kell, hanem pénz, melyből minél többet takaríthat meg. A szükséglete oly kiesiny hogy ezen alig takaríthat meg valamit és a munkabér csökkenése, lehet mondani, teljes egészében elvész számára. A kivándorlásban tehát valószínűen nagy eltolódást fog előidézni az új vámtarifa és növekedni fog a tengerentúl való föld vonzóereje, az ipari centrumok rovására. Általában pedig a visszavándorlás szükségképen hanyatlani fog, mert az Egyesült-Államokban, ha lehet a munkát kapni, a megélhetés marad a tulajdonképpeni cél, a fölőleg előteremtése rövid idő alatt, mely a földszerzésre elég, nem lesz többé könnyű. A kivándorlás politikájának tehát, az új amerikai tarifa törvényé válása után meg kell változnia nálunk is. A hajóstársaságokkal kötött szerződéseinket revideálni kell és nagy súlyt kell vetni arra a gyarmatosító törekvésre, mely Amerika parlagon heverő földjeire Magyarországhban keresi az emberanyagot s amelynek a hajóstársaságok az eszköze.

Tengerjogi kérdések tárgyalása. Koppenhágából jelentik. A tengerjogi konferencia első ülésén a londoni deklarációt vitatták meg. Egyhangulag elismerték, hogy a deklaráció a semleges országok, valamint a hadviselők szempontjából is tetemes előhaladást jelent. Sir Norman Hill (Liverpool) nyitotta meg a vitát az operációs bázis és élelmezés fogalmak taglalásával, mire Perels (Hamburg), Berlingieri (Génua) és Worms (Bécs) kijelentették, hogy csak az élelmezéses arsenálokat és élelmezési raktárakat lehet érteni alattuk, nem pedig azokat a kikötőket, a honnan vasutal az élelmezéses haderőnek élelmiszereket szállítanak. Több szárazföldi delegátus kijelentette, hogy országok súlyos helyzetben vannak, ha a gabona behozatala csak vasutal történhetik és hogy ők sem fogadhatják el a fenti fogalmak tulságos messzemenő interpretálását.

Lido - Venezia

SPLENDID-HOTEL

(Villa Principessa Giovanna.)

Elsőrangú szálló 100 szobával. — Kitűnő konyha. — Penzió 11—15 lira. ::

Hotel Pilsen Meublé

110 szobával 3 lírától személyenkint. Lift, fürdők.

Motorsónak

Caprani G. tulajd.

Magyar-Horvát tengeri Gőzhajózási R.-T., Fiume.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás ezek közül hetenként 4 gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa), Castelnuovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra. Cattaróig csak 24 óra

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyorshajóösszeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyorshajóösszeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként egy járat oda és vissza.

Ezen gőzösköz közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyszintén Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb.

Fiume-Corfú-Patras kétszer havonként.

A gőzhajók modern kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt az igazgatóság és a m. kir. államvasutak városi menetjegyirodája.

Horvátul és Olaszul

értő fiatalembert, aki jól számol, felvesz helybeli gyári részvénytársaság. Előnyben részesül az, aki a bérelszámolásban és betegsegélyző ügyekben járta. Irásbeli ajánlatokat „Törekvő” jelige alatt a kiadóhivatalt továbbít.

Fiatalkorok

irodába, kezdő fizetéssel szép írással felvétetik. Cim a kiadóban.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv. - társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

tablácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztasáért a gyár kezkesedik.

Weiss M.

Tavaszi idény.

Uj, üveggel fedett termünkben ki vannak már téve nagy választékban a legujabb női ruhaszövetek

Angol szövetek dupla magasság, méterje K 2.—

Angol szövetek dupla magasság, modern minták méterje K 2.70 és 3.30

Voil szingyapju, dupla magasság méterje K 1.95

Selyem bluzoknak, elegáns minták méterje K 2.—

Liberty, tiszta selyem, minden színben m.-je K 2.50

Marquissette, garantált szinek méterje K —.48

Levantine szegéllyel, legujabb minták m.-je K —.60

Kávékészlet 6 szalvétával K 3.—

Chiffon fehérneműk, jó minőség drbja 10 méter K 5.40

Bonne Femme tullból, fodorral s rávarrassal méterje K 4.—

Ágy- és asztalkészletek, 2 ágy és 1 asztalterítő K 9.50

Női harisnyák, sima á jour K 1.—

Női ingek, kézi himzéssel K 3.—

Férfi nyakkendők, tiszta selyem K 1.—

Kötények gazdag választékban K —.50

Keztyük, bőrutánzat K —.50

Aljak tiszta selyemből K 8.50

SZABOTT ÁRAK!

Gazdag választék honi és külföldi uri ruhaszövetekben. Konfekciók, alsóruhák, ingek, nyakkendők, kartónok, vásznak, szőnyegek, linoleum, himzések, csipkék, szallagok és minden kellékeknek való cikk.

Naponta új érkezések.

Tisztelettel

WEISS M.

FIUME, CORSO 11.

Trieszt Corso 9.

ADRIA szálloda és étterem

Adamich - utca Tulajdonos: DE NEGRI TRANQUILLO Kedvelt találkozóhely A városcentrumában, a hajóállomások közelében villamos vasuti megállóhely. Pompás kilátás a tengerre. Kényelmes és elegáns szobák, fürdők villanyvilágítás, mérsékelt árak. Kitűnő német és olasz konyha. A legjobb dalmát és házi borok, állandóan friss sör.

SCHÖN I. — Szépség és hajápolási terme — SCHÖN I.

A legujabb módszer szerint arc- kéz- ápolás (manicur, villanyos arcmasszázs (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyuk-személvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Telefonszám: 11-89.

„Mercur“ kávéház

az indóházzal szemben.

Egész éjjel nyitva. - Amerikai billiárd. - Figyelmes kiszolgálás.

Tulajdonos: **ZAGORC FERENC**

Parfumerie „HEZ“ illatszertár.

Háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára. Nagyban és kicsinyben. Budapest VIII. Losonci-u. 13.

Reklámunk óriási eredménye

újabb reklámakcióra ösztönöz, melynek nyomán tisztelt közönségünknek még nagyobb és szembezőbb előnyöket biztosítunk.

Ujabb előnyajánlatunk:

1 csoport 2 kor. 50 fill. (19 darab)
1 dr. üvegtégely francia arc- és kézfinomító

1 db. francia szappan (bármely illatban)
1 üveg francia parfüm (bármely illatban)
1 üveg francia brillantin (bármely illatban),

1 könyv (60 lap) angol pouderpapír
1 csomag dr. Heider-féle fogpor
1 db. francia fogkefe (csontnyéllel)
1 csomag amerikai Shampoo hajmosópor

1 üveg valódi Johann Mária Farina kölnivíz
10 db. szekrény- és ruhaillatosító (francia Sachtel-lap)

Összesen 19 darab 2 kor. 50 fillért.

Szállítások naponta eszközöltetnek. Szétküldés: biztos postakézbesítés érdekében vagy utánvét mellett, minek költsége 84 fillér, vagy a pénz előleges be-
küldése ellenében, a mely esetben a 2 korona 50 fillér vétel árhor 72 fillér csatolandó. Csomagolási költséget nem számítunk. — Tizenhat oldalas illatszer és háztartási értesítőnköt kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Risztics Milán

fodrászüzlete

Via Adamich.

(**VUJA M. mellett.**)

Hygienikus.

Modern.

Figyelem!

„HEZ“ arckréme 80 fillér.
„HEZ“ arczzappan 80 fillér.
„HEZ“ arcpoudert 80 fillér.

3 drb. bármelyikből egyszerre rendelve a pénz előzetes be-
küldésénél bérmentve. Diszkrétan küldi:
„HEZ“ illatszertár Budapest VIII. Losonci-utca 13. Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve.

33 óceánjáró

Austro Americana - Trieszt.

Rendes személy- és áru forgaiom, Észak- és Dél-Amerika, Görögország, Olaszország, Délafrika és Spanyolország felé.

május 17-én. A ndn emfwyp etaoih xzöü?
Személyszállítás Triesztből New-Yorkba:
az Oceania gőzössel május 17-én, a Martha Washington máj 24-én, a Kaiser Franz Joseph I. május 31-én.

Személyszállítás Triesztből Quebec és Montrealba:

a Polonia május 31-én
Teherszállítás Triesztből Philadelphiába:
a Maria gőzössel május 12-én, az Emilia gőzössel május 14-én, az Ida gőz. máj. 25-én
Triesztből Havanna és New-Orleansba:

a Federica gőzössel május 12-én.
Patras, Almeira, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos, Montevideo és Buenos Ayresbe az Eugenia szem.-száll. gőzössel május 1-én, az Atlanta szem.-száll. gőzössel május 15-én. Montevideo és Buenos-Ayresbe egy tehergőzössel május 20 és 30-ika között.

Közelebbi felvilágosításokkal az igazgatóság Triesztben,
Via Molino piccolo 2, szolgál.

LINOLEUM

!! RITKA ALKALOM !!

Uj küldemény érkezett Linoleum-szőnyegekben, bordúrral és fémsarokkal,

150x200 nagyság	K	8.50 darabja
200x250	„	K 14.—
200x300	„	K 17,—

Viaszkosvászon

78 cm. magas méterenként	Kor.	1.70
110 cm. magas méterenként	Kor.	2.10
115 cm. magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum futók

67 cm. magas méterenként	Kor.	1.60
90 cm. magas méterenként	Kor.	1.10
100 cm. magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum, fürdő-, háló- és ebédlőszobák lefedésére m²-ként Kor. 2.50.

Padlók lefedését saját munkásaink által vállaljuk.
Költségvetés ingyen és bérmentve.

Haas Leopold - Fiume

CORSO 6.

33 óceánjáró

FONTOS!

„HEZ“ kölnivíz 1 üveg 50 fill., 3 üveg 1 kor. 30 fill., „HEZ“ kölnivíz 1/2 liter 3 kor. „HEZ“ kölnivíz 1 liter 5 kor. 50 fill. „HEZ“ kölnivíz szappan 1 drb. 60 fill., 3 drb. 1 kor. 60 fill. A minőség elsőrendű voltáért felelőséget vállalunk.
Küldi: „HEZ“ illatszertár Budapest, VIII. Losonci-utca 13. Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve.

NEM MESE!

Ha pattanása vagy szeplője a mi „HEZ“ csoda szappanunktól el nem múlik, úgy pénzt kötelesek vagyunk visszatadni. 1 drb. „HEZ“ Csodaszappan 2 kor. 50 fill. 3 drb. „HEZ“ Csodaszappan 7 korona. Használati utasítás hozzájár. A pénz előzetes be-
küldésénél portó 84 fillér.
Diszkrétan küldi: „HEZ“ illatszertár Budapest, VIII. Losonci-utca 13. Nagy árjegyzékünk ingyen és bérmentve.

TÓTH JÁNOS

Magyar vendéglője

a legolcsóbb Fiumében.

Via Alessandro Manzoni 10.
Kőbányai polgári sör.

Magyar és dalmát bor.

Legfinomabb

elszakíthatatlan. francia „Mimi“ férfi gummi-óvszer 1 tucat 2 korona 50 fill., 2 tucat 4 korona 50 fill., 3 tucat 6 korona. Porto 30 fill.
„HEZ“, Budapest, VIII. Losonci-utca 13. Diszkrét szétküldés.

! 500 koronát !

! 500 koronát !

fizetek Önnek. ha az én gyökér-
irtó „Ria“ kenőcsöm tyukszemét, bibircsét és szarubörét 3 napon belül fájdalom nélkül el nem tűn-
teti. Egy tégely ára jótálló levél kíséretében 1 Kor.

Kemény, Kassa 1 postafiók 12/940.

Egy koronás heti részletre

mindennemű vászon, kézmű, függöny, kép, képkeret és tükrörár. Levelezőlap hívásra megbízottam házhoz jön. **Weisz Márk**
Telef. 15-56 Fiume, Via Garducci 16. III

MERCEDES

Az autók királya!

== Bárdi r. t. ==

Budapest VI. Lehet-utca 25 sz.

Városi üzlet: V. Mária Valeria u. 1.

Dunántuli fiók: **GYÖR.**

Tungsrám

drótlámpa

- huzott dróttal.

! Elpusztíthatatlan!

Egyedüli magyar izzólámpa!

Gyártja az Egyesült Izzólámpa és Villamossági

R. P. Ujpest 4.

Sürgőnycim: „Ampére“ Ujpest.